

พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 School Administrators' Behaviors based on Demming Cycle (PDCA) as Perceived by Teachers of Schools under Office of Nongkhai Educational Service Area 3

ถาวร เกาศรี¹ สมชาย วงศ์เกษม² ศิริ ถีอาสนา³ และไพศาล เอกะกุล⁴

Thaworn Ngoasri,¹ Somchai Wongkasem,² Siri Thee-asana³ and Paisan A-kakul⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และอายุราชการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 จำนวน 317 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 40 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า F-test และ t-test

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงแก้ไข และด้านการตรวจสอบ
2. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีอายุราชการต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนและด้านการตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์³ ศษ.ด. (บริหารการศึกษา) อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ดังนี้ ควรมีการกำกับให้สถานศึกษาจัดทำแผนงานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริหาร วงจรเดมมิ่ง

ABSTRACT

This research was aimed at studying school administrators' behaviors based on Demming Cycle (PDCA) as perceived by teachers of schools under Office of Nongkhai Educational Service Area 3, according to school size and length of service. The sample population consisted of 317 teachers in the academic year 2006 under Office of Nongkhai Educational Service Area 3, obtained through stratified random sampling. The instrument for collecting data was a 40-item questionnaire of .96 total reliability, and the statistics employed in analyzing data were percentage, mean, standard deviation, F-test, and t-test.

Findings of the study were as follow :

1. School administrators' behaviors as perceived by teachers of schools under Office of Nongkhai Educational Service Area 3 were found at a high level, both overall and specific aspects, with the following areas arranged in a descending order of means : Planning, Doing, Acting, and Checking.

2. Opinions of teachers according to differences in school size towards administrators' behaviors were not significantly different, in both overall and specific areas.

3. The opinions of teachers according to differences in length of service towards overall administrators' behaviors were not significantly different. However, when the specific areas were studied, the study revealed that teachers' opinions were significantly different at the .05 level in Planning and Checking.

4. The followings were subjects' suggestions on administrators' behaviors based on Demming Cycle: schools should be directed and supervised to make school plans practical and relevant to existing problems, and all the concerned parties should be encouraged to participate in making school implementation plans.

Key words : Administrative Behavior, Demming Cycle

บทนำ

กระแสการปฏิรูปการศึกษาเคลื่อนไหวทั่วทุกภูมิภาคของโลก โดยมีเป้าหมายสร้างความเป็นเลิศให้แก่เยาวชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขันอย่างได้เปรียบในเวทีโลก ประเทศไทยก็เช่นเดียวกันได้ประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมีเจตนารมณ์ปฏิรูปการเรียนรู้ของคนไทยทั้งมวลให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมีกรอบและแนวทางที่มุ่งให้เกิดการปฏิรูประบบการศึกษา การปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา การปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การปฏิรูประบบการเรียนรู้ และการปฏิรูปครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาหัวใจสำคัญของการปฏิรูปข้างต้นก็คือการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ต้องถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดโดยต้องให้ความรู้ความเข้าใจวิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ “เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กรมวิชาการ, 2544 : 9-10)

ระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา เป็นกระบวนการทางการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ ประกอบด้วยระบบควบคุมคุณภาพและการตรวจสอบคุณภาพ โดยการควบคุมคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผน (Plan) และดำเนินการตามแผน (Do) เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบ (Check) เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ (Action) ให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามแนวทางการบริหารอย่างมีคุณภาพ

หรือวงจรเดมมิ่ง (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2544 : 10-12)

การดำเนินกิจกรรมวงจรคุณภาพ PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรต่อเนื่อง หมุนเวียนไปเรื่อยๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอด ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ (ภาวิณี ชินคำ, 2547 : 47)

1) การวางแผน (Plan : P) คือ การกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการ และขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

2) การปฏิบัติตามแผน (Do : D) คือการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการและขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นต่อไป

3) การตรวจสอบ (Check : C) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีปฏิบัติตามแผนหรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานหรือไม่ ขั้นตอนที่มีความสำคัญเนื่องจากในการดำเนินงานใดๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตามการตรวจสอบและการประเมินผลปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไป

4) การปรับปรุงงาน (Action : A) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้าหรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร คุณภาพ PDCA ในรอบใหม่ที่ได้จากการปรับปรุง จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นด้วย

กระบวนการบริหารเป็นกระบวนการอำนวยความสะดวกในเรื่องราวทรัพยากรต่างๆ ที่จะนำไปใช้ในการจัดการศึกษา อันได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการบริหารอยู่ตลอดเวลา จึงควรจัดลำดับขั้นตอนของกระบวนการบริหารให้สัมพันธ์กัน เพื่อป้องกันความผิดพลาด ผู้บริหารจะต้องทราบและเข้าใจในกระบวนการบริหารเป็นอย่างดี เพื่อที่จะใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่ต้องการ (นพพงษ์ บุญจิตราดุล, 2542 : 38) อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการพัฒนาการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในมือให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษา และวางทิศทางการพัฒนาในโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จให้ได้มากที่สุดนับเป็นภารกิจที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทำทั้งสิ้น ซึ่งทฤษฎีการบริหารการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยี่งสำหรับผู้บริหารที่จะเลือกใช้ได้ตามความจำเป็น ถูกต้องและเหมาะสม แต่ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจ (กิตติมา ปรีดีติลล, 2542 : 50)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีสถานศึกษาในสังกัด 182 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยราชการที่ต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในและบริหารงานโดยใช้วงจรเดมมิ่ง มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ส่งเสริม สนับสนุนทั้งในการให้ความรู้และงบประมาณ จากสรุปรายงานของสำนักงานรองรับมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบแรก พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีคะแนนประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุงเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งในโรงเรียนมีปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งลงสู่การปฏิบัติงานในระดับสถานศึกษาได้มากน้อยอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมด้านการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรม

บริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอน ซึ่งผลจากการศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นข้อสนเทศในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามขนาดโรงเรียนและอายุราชการของครูผู้สอน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับ พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่ ขนาดโรงเรียนและอายุราชการของครูผู้สอน
 - 1.1 ขนาดโรงเรียน แยกเป็น 3 ขนาด คือขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่
 - 1.2 อายุราชการของครูผู้สอน แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ ครูที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี ครูผู้สอนที่มีอายุราชการ 10 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 แยกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการวางแผน (Plan)
- 2.2 ด้านการดำเนินงาน (Do)
- 2.3 ด้านการตรวจสอบ (Check)
- 2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Action)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบสำรวจ (Survey research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,823 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 317 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random samplings) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ขั้นที่ 2 จำแนกครูผู้สอนออกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์

ขั้นที่ 3 จำแนกครูผู้สอนในแต่ละขนาดโรงเรียนตามอายุราชการ โดยใช้เกณฑ์ครูผู้สอนที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี และครูผู้สอนที่มีอายุราชการ 10 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 4 คำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ได้ในขั้นที่ 3 ตามสัดส่วนในแต่ละขนาดโรงเรียนและอายุราชการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 40)

ขั้นที่ 5 เมื่อได้สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นแล้วทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดโรงเรียนและอายุราชการของครูผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามวงจรเดมมิ่ง และขอช่วยการบริหารสถานศึกษา
2. เลือกเครื่องมือ และศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ดี
3. ดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือฉบับร่าง จำนวน 40 ข้อ
4. นำเครื่องมือเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเทียบเคียง โดยเป็นครูจากโรงเรียนในอำเภอโซ่พิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

7. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

8. สร้างเครื่องมือฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ไปเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำแบบสอบถามไปมอบให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการวิจัยเพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล

4. ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เมื่อถึงวันนัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบการตอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้

3. นำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

3.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมและรายด้านตามขนาดโรงเรียนโดยใช้ค่า F-test (One-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Sheffé)

3.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามความเห็นของครูผู้สอนที่มีอายุราชการต่างกัน โดยใช้ t-test (Independent samples)

3.4 วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยนำเสนอตามลำดับจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. **สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม** โดยหาค่าร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นข้าราชการครู สังกัดโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน และข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกัน พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 25.87 โรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 39.43 โรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 34.70 ข้าราชการครูที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 53.94 และมีอายุราชการ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 46.06

2. ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน ตามวงจรถดเมมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการวางแผน การดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไข และการตรวจสอบ

จำแนกตามขนาดโรงเรียน **ด้านการวางแผนการดำเนินงาน และการตรวจสอบ** พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรถดเมมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและอายุราชการ ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรถดเมมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรถดเมมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

4.1 ด้านการวางแผน ควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง จัดทำแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนและให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

4.2 ด้านการดำเนินงาน ควรมอบหมายงานให้ครูตรงตามความสามารถ ให้ข้าราชการครูได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ มีการนิเทศ ให้ความช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานแก่ข้าราชการครู และอยากให้ผู้บริหารอยู่ร่วมปฏิบัติงานกับข้าราชการครูเพื่อรับทราบปัญหา

4.3 ด้านการตรวจสอบ ควรให้คณะครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงาน มีการจัดทำเรื่องมือตรวจสอบเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และจัดทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และแจ้งให้ครูทราบ

4.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการปรับปรุงกระบวนการในการทำงานของโรงเรียน มีการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และ มีการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานเป็นตัวชี้วัดหลักในการพิจารณาความชอบ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรถดเมมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรถดเมมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชนะพงษ์ คงบำรุง (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยใช้วงจรถดเมมมิ่งตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการศึกษาธิการจังหวัดตาก พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้วงจรถดเมมมิ่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ณรงค์ ศรีละมุล (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรของ ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดยะลา พบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของ ภิรมย์ ขำดี (2547 : บทคัดย่อ) เรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรถดเมมมิ่งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ที่พบว่า มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรถดเมมมิ่งโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกมาตรฐานที่ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ และใช้วงจรเดมมิ่งในการบริหารจัดการเป็นอย่างดี อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งได้มีการจัดวางระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2548 : 28) ซึ่งระบบประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยระบบควบคุมคุณภาพ และการตรวจสอบคุณภาพ ใช้กระบวนการดำเนินงานวงจรเดมมิ่ง โดยการควบคุมคุณภาพ คือ การที่สถานต้องร่วมกันวางแผน (Plan) และดำเนินการตามแผน (Do) เพื่อให้สถานศึกษา มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบ (Check) เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ (Action) ให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2544 : 10-12)

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาด้านการบริหารการศึกษาทั้งในระดับปริญญาโท ระดับประกาศนียบัตรบริหารการศึกษา และระดับปริญญาตรี ได้ผ่านการอบรม ประชุม สัมมนาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดทักษะ และวิสัยทัศน์ในการบริหารคุณภาพแสดงออกในการปฏิบัติงานร่วมกับครู ด้วยความชำนาญ คล่องแคล่ว ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ธีระ รุญเจริญ (2545 : 70) ระบุว่า ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จในการ

บริหารงานอย่างมืออาชีพควรมีลักษณะเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง สามารถชักนำหรือสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงานเกิดการเปลี่ยนแปลง ในการปฏิบัติงานทางการศึกษา ให้เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายทางการศึกษา มีการวางแผนการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถ มีทักษะการบริหารที่ดีเยี่ยม มีการประเมินการทำงานอย่างครบวงจร มีประสบการณ์ด้านการบริหารเป็นอย่างดี และมีความตั้งใจจริงในการบริหารงานโรงเรียนด้วยความเชี่ยวชาญในวิชาชีพของตน สามารถปฏิบัติงานในรูปแบบการตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วม และบริหารงานโดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และผลการศึกษาของอภิวัดน์ ภูไชยแสง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า ครูผู้สอนโดยส่วนรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีทัศนะต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงไปเท่าตัวดังนี้ คุณลักษณะด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมและจริยธรรมด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 และหน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายส่งเสริมให้สถานศึกษาได้พัฒนาคุณภาพการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ โดยกำหนดให้สถานศึกษาได้จัดทำแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน มีการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผน มีการประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเมื่อสิ้นปีการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสาธารณสุข อีกทั้งมีการกระตุ้น และให้รางวัลแก่สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติงานดีเด่น โดยการจัดประกวดสถานศึกษาดีเด่น กิจกรรมดีเด่น ที่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานในรอบของวงจรคุณภาพ ซึ่งทั้งหมดอาจส่งผลให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนได้

เรียนรู้และประยุกต์ใช้วงจรเดมมิ่งร่วมกัน ส่งผลให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ภิมย์ ขำดี (2547 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ทักษิณ อารยะจารุ (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานและขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ผลเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ในโรงเรียนทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่ง นำสู่การบริหารงานในโรงเรียนได้อย่างชัดเจนทั้งในการวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข จนครูผู้สอนในโรงเรียนสามารถรับรู้ถึงพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารได้ ซึ่งวงจรเดมมิ่ง เป็นกระบวนการบริหารงานที่องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำไปปรับใช้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งหน่วยงานต้นสังกัดได้กระตุ้นให้สถานศึกษาทุกแห่งได้มีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้วงจรเดมมิ่ง โดยให้ครูผู้สอนที่เป็นหัวหน้าฝ่ายต่างๆ ได้เข้ารับอบรม นำไปขยายผลในสู่การปฏิบัติในโรงเรียน อีกทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้

ความรู้เกี่ยวกับวงจรคุณภาพนี้ให้แก่ครูผู้สอนได้นำไปศึกษาอีกด้วย

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีอายุราชการแตกต่างกันต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ทักษิณ อารยะจารุ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานและขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ภิมย์ ขำดี (2547 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหาร ไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยแตกต่างจาก ณรงค์ ศรีละมูล (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดยะลา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการบริหารต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลเป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 สามารถบริหารงานตามวงจรเดมมิ่ง ด้านการปฏิบัติ และด้านการปรับปรุงแก้ไขได้ชัดเจนพฤติกรรมกรรมการบริหารที่แสดงออก

สามารถสื่อให้ครูผู้สอนทั้งที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี และอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปรับรู้ได้ อีกทั้งกระบวนการบริหารงานทั้งสองด้านอาจมีระดับความยากน้อยกว่า ส่วนด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบ อาจมีความยากในขั้นตอนการปฏิบัติทำให้การบริหารงานมากกว่า พฤติกรรมการบริหารอาจไม่ชัดเจน ครูผู้สอนอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ได้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารมากกว่า ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่หรืองานที่สำคัญ โดยเฉพาะงานด้านการวางแผน ด้านการตรวจ จึงทำให้มีความเข้าใจในพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ได้ดีกว่าครูผู้สอนที่มีอายุราชการน้อย

4. ครูผู้สอนเสนอแนะให้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน ควรส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า แผนปฏิบัติการที่สถานศึกษายังไม่มีความชัดเจนในกิจกรรมการดำเนินงาน ขาดรายละเอียดในการปฏิบัติ ไม่มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน มักมอบหมายให้บุคคลผู้เดียวเป็นผู้ดำเนินงาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 25.87 โรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 39.43 โรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 34.70 ข้าราชการที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 53.94 และมีอายุราชการ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 46.06

2. พฤติกรรมการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงแก้ไขและด้านการตรวจสอบ

3. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนที่มีอายุราชการแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูผู้สอนที่มีความที่มีอายุราชการต่างกันมีความคิดต่อการวางแผน และด้านการตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาตามวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน และควรให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผนควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการจัดให้ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารโรงเรียน และกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการติดตามกำกับกับการดำเนินงานตามแผนการบริหารโรงเรียน

2. ด้านการดำเนินงานควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผลงานการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และการจัดให้มีงบประมาณในการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม

3. ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมแล้วจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ จึงควรมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาทั้งระบบ มีการพัฒนาผู้บริหาร ครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะในการติดตามตรวจสอบ โดยเฉพาะในเรื่องการจัดให้มีการตรวจสอบการบริหารงานโรงเรียนโดยองค์คณะบุคคล การจัดหาและจัดทำเครื่องมือการตรวจสอบ การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ การจัดให้มีการตรวจสอบการ

บริหารโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในสถานศึกษา

4. ด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือการนิเทศติดตาม และพัฒนาเทคนิค วิธีการในการกำกับการบริหารโรงเรียน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ร.ศ. สมชาย วงศ์เกษม ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. ศิริ ถีอาสนา และ ผ.ศ. ไพศาล เอกกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กิติมา ปรีดีดิถก. (2540). **ทฤษฎีการบริหารองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชนะพงษ์ คงบำรุง. (2545). **การศึกษาการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดตาก**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ทักษิณ อารยะจารุ. (2548). **การศึกษาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ธีระ รุญเจริญ . (2545). **สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายแผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สกศ.).
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2525). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- ณรงค์ ศรีละมุล. (2546). **การปฏิบัติงานตามกระบวนการ**

บริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ภาวิณี ชินคำ. (2547). **รูปแบบการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภิรมย์ ขำดี. (2547). **การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิชากร,กรม. (2545). **การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). **หลักการจัดการศึกษายุคใหม่**. นครปฐม : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2544). **การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- อภิวัฒน์ ภูไชยแสง. (2541). **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย**. รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.